

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ У ЗДІЙСНЕННІ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ**

**Збірник
матеріалів III-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

**14-16 квітня 2021 року,
м. Одеса**

У Збірнику опубліковано матеріали III-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: підвищення ефективності використання інформаційних технологій у здійсненні освітнього процесу», яка проходила 14-16 квітня 2021 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою Одеської національної академії харчових технологій від 06.04.2021, протокол № 13.

Матеріали, занесені до Збірника, друкуються за авторськими оригіналами. За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України, Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки, доктора технічних наук, професора Б.В. Єгорова.

Укладач Л.Д. Риженко

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор, академік НАН України (голова редакційної колегії)
Тришин Ф.А.	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	директор Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцент
Ланженко Л.О.	начальник Навчально-методичного відділу НЦООП, к.т.н., доцент
Кручек О.А.	начальник Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Мураховський В.Г.	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Агєєва І.М.	декан факультету менеджменту, маркетингу і логістики, к.е.н., доцент
Зімін О.В.	декан факультету низькотемпературної техніки та інженерної механіки, к.т.н., доцент
Купріна Н.М.	декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к.е.н., доцент
Ліщенко Н.В.	декан факультету комп'ютерних систем та автоматизації, д.т.н., професор
Саркісян Г.О.	декан факультету технології вина та туристичного бізнесу, к.т.н., доцент
Соц С.М.	декан факультету технології зерна і зернового бізнесу, к.т.н., доцент
Ткач В.О.	декан факультету інноваційних технологій харчування і ресторанно-готельного бізнесу, д.е.н., професор
Шарахматова Т.Є.	декан факультету технології та товарознавства харчових продуктів і продовольчого бізнесу, к.т.н., доцент
Шестопапов С.В.	декан факультету комп'ютерної інженерії, програмування та кіберзахисту, к.т.н., доцент
Шпирко Т.В.	декан факультету нафти, газу та екології, к.т.н., доцент

ми, сільськогосподарськими та іншими вишами. Це, в свою чергу, змінило умови працевлаштування та оплати праці. Так, багато холдингів відмовились від надання працівникам безкоштовного житла за рахунок підприємства та права його отримання після праці на даному виробництві у продовж певної кількості років. Зняті пільги з оплати комунальних, дитячих садочків, не індексуються, або відмінюються підйомні та інші виплати, якими заохочували раніше спеціалістів до роботи у сільській місцевості. Зменшилась різниця в оплаті інженерних та робітничих спеціальностей. Це не могло не сказатися на мотивації до навчання студентів і, як наслідок, набору на вступ на спеціальність, навчання на якій потребує досить високих зусиль. Деякі студенти, зіткнувшись з такою ситуацією не бачать кращих перспектив, замислюються над необхідністю продовження свого навчання навіть на старших курсах.

Зіткнувшись з такою ситуацією і розпочавши пошуки виходу з неї вдалося з'ясувати, що на теперішній час в машинобудуванні існує неабиякий попит на інженерів конструкторів і особливо в машинобудуванні зернопереробної галузі. Вже існують звернення з машинобудівних заводів на співпрацю з підготовки та працевлаштування студентів. Слід відзначити переваги роботи конструкторами. Це можливість працювати в місті в комфортних умовах поблизу виробництва, заробітна платня в середньому вища ніж по зернопереробній та харчовій промисловостях. Але підготовка таких професіоналів набагато складніша і потребує зміни як навчальних програм так і введення додаткових дисциплін, особливо пов'язаних з цифровим проектуванням, комп'ютерним моделюванням. Така робота не можлива без співпраці з машинобудівними заводами.

Якісна освіта підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці, піднімає мотивацію до навчання у студентів, покращує престижність спеціальності та навчального закладу.

УДК 330.101.54:330.16:159.955

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ

Т.І. Ткачук, Г.М. Павленко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Навіть найзапекліші технократи не будуть заперечувати того факту, що у системі знань сучасного спеціаліста будь-якого фаху, економічна складова є суттєвою складовою. Незважаючи на розвиток розподілу праці та підсилення професійної спеціалізації, спеціалісти, які мають комплексні знання, зокрема, можуть передбачити економічні або соціально-економічні наслідки своїх суто професійних дій і рішень, завжди будуть більш успішними та більш затребуваними з боку роботодавця.

Організація вивчення дисциплін блоку економічної теорії, на нашу думку, потребує подальшого вдосконалення. Необхідно більш виважено та гласно визначати послідовність викладання та обсяги цих дисциплін у освітньо-професійних програмах. Йдеться про освітньо-професійні програми економічного напрямку підготовки спеціалістів з таких спеціальностей, як 051 "Економіка", 071 "Управління та адміністрування", 073 "Менеджмент", 075 "Маркетинг", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", 281 "Публічне управління".

Розробники цих програм вирішують питання викладання економічної теорії на власний розсуд, не тільки не радяться, але навіть не ставлячи до відома профільну кафедру. Зокрема, саме викладачі навчальних дисциплін мають вирішувати, як розподіляти аудиторні години між лекційними та семінарськими заняттями, в якій послідовності вивчати, наприклад, "Мікроекономіку" та "Макроекономіку". До того ж сама програма цих дисциплін мабуть потребує перерозподілу навчального часу на користь "Макроекономіки" у порівнянні з "Мікроекономікою".

У робочих планах менеджерів було здійснено об'єднання цих двох дисциплін в один предмет "Мікро- та макроекономіка", причому з початку і кількість аудиторних годин відображала їх сукупність: так, на семінарські заняття відводилося 40 годин, але зараз ця цифра вже становить лише 14 годин.

Розуміючи прагнення кожної випускаючої кафедри забезпечити, у першу чергу, своє навантаження, все ж звертаємося до здорового глузду: як можна за 7 семінарських заняттях вивчити 2 дисципліни, кожна з яких має свій предмет?

У студентів спеціальності 281 взагалі відсутній предмет "Основи економічної теорії", одразу починаються "Мікроекономіка", "Макроекономіка", причому вони, так само, як і у 071 та 051 спеціальностей вивчаються паралельно, в одному семестрі. Тобто студенти 281 спеціальності не знайомі з теоретичними базовими поняттями, визначеннями економічних категорій, їм невідомі теорії вартості, капіталу, прибутку, грошей, зарплати, земельної ренти. Вони вивчають ринкову економіку, яка є формою існування товарного виробництва, без самого товарного виробництва; попит - без теорії потреб; а макроекономіку без поняття сутності та структури суспільного виробництва, тощо. В результаті у студентів складається поверхневе, буденне, формальне уявлення про економічні процеси, яке часто не виходить за межі обивательського, стереотипного уявлення.

Адже при формування сучасного економічного мислення важливим є, як практичне, прикладне значення теорії, так і сутність теорії, як квінтесенції практики. Як відомо, немає нічого більш практичного, ніж хороша теорія.

На нашу думку, в умовах прагнення України до міжнародного співробітництва, пріоритетах зовнішньоекономічного розвитку країни нелогічним виглядає вилучення з навчальних програм такої дисципліни, як "Міжнародна економіка". Так само, як і вилучення "Регіональної економіки"

в умовах розвитку самоврядування, тим більш, що в ОНАХТ функціонує спеціалізована Рада з захисту дисертацій цього напрямку.

Вилучено з навчальних планів і такий предмет, як "Історія економіки та економічної думки". У майбутнього спеціаліста ще під час навчання мають сформуватися власні уявлення про механізм функціонування національної економіки, шляхи її реформування, вибір моделі соціально-економічного розвитку на підставі врахування як світового досвіду, так і історичних традицій нашого народу.

Для цього системі економічних знань має відповідати система (сама система!) економічних дисциплін. І хоча це питання є дискусійним у зв'язку з інтересами кожної кафедри, але давайте дискутувати, а не приймати волюнтаристські рішення.

УДК 37.091.32:33:378.046-021.68-051
МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВИХ
СЕМІНАРІВ З АСПІРАНТАМИ

О.І. Павлов,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Навчальна робота з аспірантами, у порівнянні зі студентами, має свої особливості. Питання не тільки у тому, що їх фахова підготовка потребує відповідного наукового рівня подання навчального матеріалу.

Практичним досвідом доведено, що мотивація аспірантів щодо засвоєння навчальних дисциплін значною мірою залежить від їх прикладного значення та наявності зв'язку з тематикою їх дисертаційних досліджень.

Не менш важливим є й те, що йдеться про організацію навчального процесу в малих групах, які як правило складаються з однієї або двох осіб.

Крім того, в умовах карантину, пов'язаного з розповсюдженням пандемії, основною формою здійснення навчання є платформа Zoom.

Перелічені фактори та умови реалізації навчальних завдань потребують використання нетрадиційної методики проведення занять.

Слід зазначити, що ці завдання значно ускладнюються, коли мова йде про фахові семінари, яким, на відміну від практичних чи лабораторних робіт, не передують вивчення відповідного лекційного матеріалу. Тобто така форма проведення занять потребує не тільки більшою кількістю часу, який аспіранти винні витратити на підготовку до них, а й дотримання спадкоємності у навчанні.

Метою даної доповіді є знайомлення з методикою проведення фахових семінарів з аспірантами за спеціальністю 051 «Економіка». Наразі в якості прикладу проведення такої роботи є фаховий семінар «Економіка як наука про господарство та господарювання», який проводиться протягом першого та другого року навчання аспірантів.

37	ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ ПРОЄКТІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУВАННЯ Л.Д. Дмитренко, А.К. Кац, Г.М. Станкевич, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	96
38	ОСОБЛИВОСТІ КУРСОВОГО ТА ДИПЛОМНОГО ПРОЄКТУВАННЯ НА ФАКУЛЬТЕТІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТОВАРОЗНАВСТВА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ І ПРОДОВОЛЬЧОГО БІЗНЕСУ Т.Є. Шарахматова, К.С. Гарбажій, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	99
39	ГЕЙМІФІКАЦІЯ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ Г.М. Ряшко, І.Л. Бошкова, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	102
40	ВПРОВАДЖЕННЯ НАУКОВИХ РОЗРОБОК КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ МАГІСТРІВ ОПП «ТЕХНОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА ТА БЕЗПЕКА ХАРЧОВОЇ ПРОДУКЦІЇ» В ЛАБОРАТОРНИЙ ПРАКТИКУМ КУРСУ «ЕКСПЕРТИЗА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ» О.В. Малинка, Петрик К.О., Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	105
41	ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ К.С. Азарова, О.В. Синиця, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	107
42	ЯКІСТЬ ОСВІТИ – ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ І.М. Шипко, Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	109
43	ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ЯК ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОГО МИСЛЕННЯ Т.І.Ткачук, Г.М.Павленко, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	110
44	МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВИХ СЕМІНАРІВ З АСПІРАНТАМИ О.І. Павлов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	112
45	ВИКОРИСТАННЯ ON-LINE ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.М. Агєєва, Ю.В. Дьяченко, Є.М. Коренман, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	114
46	ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА У ВНЗ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ К.В. Мануїлова, В.Д. Мужайло, В.А. Бондар, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	116
47	ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ У НОВИХ УМОВАХ О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	117
48	РОЗРОБКА МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ АВТОМАТИЗАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРОПРИВОДУ КАФЕДРИ ЕМтаІГ В.Ф. Бабіч, А.А. Галіулін, М.Р. Сахібов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	119

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У ІІІ-ІЙ ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Державний університет інфраструктури та технологій, м. Київ
2. ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж КНТЕУ»
3. Івано-Франківський національний медичний університет
4. Одеський національний медичний університет
5. Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти», м. Київ
6. ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
7. Херсонська державна морська академія
8. Kyiv National University of Technologies and Design
9. Харківський національний університет радіоелектроніки
10. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
11. Львівський національний університет імені Івана Франка
12. Державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, м. Переяслав
13. Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
14. Вінницький національний аграрний університет, м. Вінниця
15. Харківський національний університет внутрішніх справ
16. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ
17. Національний університет харчових технологій, м. Київ
18. Луганський державний університет внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, м. Северодонецьк
19. Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
20. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
21. Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького
22. Київський національний торговельно-економічний університет
23. Одеський національний політехнічний університет
24. Покровський педагогічний фаховий коледж, м. Покровськ
25. Донбаський державний педагогічний університет, м. Слов'янськ